

[Lasse Budtz.]

nem mange år har præget de nordiske lande; der er en udbredt tillid til de nordiske lande i u-landene, og derfor er EF's bevægelse meget velkommen.

Det skal præciseres, at de nordiske landes samarbejde på u-landsområdet på ingen måde hindres af Danmarks medlemskab af EF, og det var heller ikke Danmark, der hindrede et nordisk samarbejde i Mozambique. Det var Sverige, der beklageligvis ønskede at gå sine egne veje i denne forbindelse. I øvrigt vil jeg hævde, at hvis Danmark og Sverige har fjernet sig noget fra hinanden i FN- og u-landspolitikken, er det ikke, fordi Danmark har ændret udenrigspolitik, men fordi Sverige har. Men heldigvis er der da tegn på, at der kun er tale om et overgangsfænomen; vi kan i hvert fald håbe det.

De skandinaviske landes muligheder i Afrika er betydelige, og det skyldes først og fremmest to ting. Vi har klart og tydeligt og tidligt taget afstand fra kolonipolitikken og ydet vore bidrag til afrikanske befrielsesorganisationer og dermed fulgt den henstilling, vi fik fra De Forenede Nationer, og vi har ydet større bidrag end de fleste andre industrialiserede nationer. At Danmark så halter bag efter Sverige og Norge, er en anden, beklagelig historie, men man skal jo ikke glemme i denne forbindelse, at både Sverige og Norge står stærkere økonomisk på grund af de to landes varerigdom.

Der er heller ingen som helst tvivl om, at de nordiske landes initiativer vil blive modtaget med åbne arme i nye lande som Mozambique og Angola, og jeg kan ikke lade være med på ny at rejse det spørgsmål, om det ikke ville være en god idé at oprette danske diplomatiske repræsentationer i disse lande til gavn for Mozambique og Angola, men sandelig også til gavn for dansk erhvervsliv og dermed til gavn for dansk beskæftigelse.

I denne forbindelse vil jeg gerne udtrykke socialdemokratiets tilfredshed med, at udenrigsministeren i dag har oplyst, at en del af de såkaldte apartheidbevillinger i fremtiden stadig væk skal gå til de befolkningsgrupper, som kæmper for friheden i Rhodesia eller Zimbabwe, som landet jo rettelig hedder, og Namibia. Retfærdigheden i disse landes modstandsorganisationers kamp for befrielsen kan og bør ikke drages i tvivl.

Med den såkaldte Afrikadeklaration, som EF's udenrigsministre afgav i februar, har de ni EF-lande indtaget en holdning, som i realiteten er helt identisk med den politik, som ikke blot Danmark, men alle de nordiske lande har ført i en årrække. Man støtter ganske klart det sydlige Afrikas forsøg på at vinde den endelige frihed, og man tager afstand fra apartheidpolitikken. Den deklaration forekommer mig at være et af beviserne på, at EF bevæger sig i den rigtige retning i udenrigspolitik henseende, hvilket vil sige i nordisk retning, og det er selvfølgelig, at det kun kan virke tilfredsstillende for socialdemokratiet.

I denne forbindelse vil jeg gerne berøre det principielle spørgsmål om valget af modtagerlande. Det bliver undertiden sagt — og vi skal også nok komme til at høre det i dag — at vi skal vælge modtagerlande efter politiske kriterier. Jeg er da ganske enig i, at vi f. eks. ikke skal starte et nyt stort udviklingsprogram til fordel for f. eks. Chile, så længe man har et fascistisk diktatur som det eksisterende i dette land, men jeg er meget betænkelig ved tanken om, at et hjælpeprogram skal stoppes eller afvikles, fordi der efter et kup i et u-land kommer en regering, hvis politiske baggrund vi ikke bryder os om. For det første ved vi jo intet om, hvor længe de nye magthavere bliver ved magten, for det andet kan det nye regime udvikle sig i en retning, som vi finder gunstig. For det tredje er, jeg havde nær sagt det ideologiske grundlag for vor u-landsbistand jo ikke at hjælpe regeringer, men befolkninger. Det turde være logisk, at vi ikke hjælper befolkningerne ved pludselig at indstille et bistandsprogram, fordi man har skiftet regering. Det kan endda udmærket tænkes, at vi fremmer den rigtige demokratiske udvikling ved at fortsætte hjælpeprogrammet, så sandt som grundlaget for en friere og tryggere tilværelse meget ofte hænger sammen med forbedrede levevilkår.

Udenrigsministeren har omtalt spørgsmålet om afbinding af statslånene, og jeg skal ikke føje mange argumenter til. Vi kan dog formentlig i hvert fald til venstre i salen være enige om, at det bedste og smukkeste ville være en generel afbinding i og for sig i bred almindelighed, og en afbinding må absolut være målet. Man kan forhåbentlig i en ikke alt for fjern fremtid gennemføre den